DIREKTIVER

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2009/66/EF

af 13. juli 2009

om styreapparater for landbrugs- eller skovbrugshjultraktorer

(kodificeret udgave)

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 95,

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg ([1]),

efter proceduren i traktatens artikel 251 ([2]), og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Rådets direktiv 75/321/EØF af 20. maj 1975 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om styreapparater for landbrugs- eller skovbrugshjultraktorer ([3]) er blevet ændret væsentligt ved flere lejligheder ([4]). Direktivet bør af klarheds- og rationaliseringshensyn kodificeres.

(2) Direktiv 75/321/EØF er et af særdirektiverne i EF-typegodkendelsesordningen fastsat i Rådets direktiv 74/150/EØF af 4. marts 1974 om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning vedrørende visse dele og specifikationer for landbrugs- og skovbrugshjultraktorer, der er erstattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/37/EF af 26. maj 2003 om typegodkendelse af landbrugs- eller skovbrugstraktorer og af deres påhængskøretøjer og udskifteligt trukket materiel samt af systemer, komponenter og tekniske enheder til disse køretøjer ([5]), og det fastsætter de tekniske forskrifter for konstruktion og fremstilling af landbrugs- og skovbrugstraktorer med hensyn til styreapparater. Disse tekniske forskrifter vedrører en indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning, så der for alle traktortyper kan anvendes den procedure for EF-typegodkendelse, som er omhandlet i direktiv 2003/37/EF. Bestemmelserne i direktiv 2003/37/EF om typegodkendelse af landbrugs- eller skovbrugstraktorer og af deres påhængskøretøjer og udskifteligt trukket materiel samt af systemer, komponenter og tekniske enheder til disse køretøjer finder derfor også anvendelse på nærværende direktiv.

(3) Nærværende direktiv bør ikke berøre medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til de i bilag II, del B, angivne frister for gennemførelse i national ret og anvendelse af direktiverne —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

1. Ved »(landbrugs- eller skovbrugs-)traktor« forstås ethvert motordrevet køretøj med hjul eller med bælter, der har mindst to aksler, og hvis funktion i det væsentlige ligger i dets trækkraft, og som er særlig konstrueret til at trække, skubbe, bære eller drive visse redskaber, maskiner eller påhængskøretøjer, bestemt til benyttelse i landbrugs- eller skovbrugsbedrifter. Den kan være indrettet til transport af gods og passagerer.

2. Dette direktiv finder kun anvendelse på de i stk. 1 definerede traktorer, der er forsynede med luftgummiringe, og som har en konstruktivt bestemt maksimalhastighed på mellem 6 og 40 km/t.

Artikel 2

1. Medlemsstaterne kan ikke nægte EF-typegodkendelse, udstedelse af det dokument, der er omhandlet i artikel 2, litra u), i direktiv 2003/37/EF, eller national typegodkendelse for en traktortype af grunde, der vedrører førerspejle, såfremt disse opfylder kravene i bilag I.

2. Medlemsstaterne kan ikke udstede det dokument, der er omhandlet i artikel 2, litra u), i direktiv 2003/37/EF, for en traktortype, såfremt denne ikke opfylder forskrifterne i nærværende direktiv.

([1]) EUT C 161 af 13.7.2007, s. 38.
([2]) Europa-Parlamentets udtalelse af 19.6.2007 (EUT C 146 E af 12.6.2008, s. 73) og Rådets afgørelse af 22.6.2009.
([3]) EFT L 147 af 9.6.1975, s. 24.
([4]) Jf. bilag II, del A.
([5]) EUT L 171 af 9.7.2003, s. 1.

Medlemsstaterne kan nægte national typegodkendelse af en traktortype, såfremt denne ikke opfylder forskrifterne i nærværende direktiv.

Artikel 3

Medlemsstaterne kan ikke nægte indregistrering, forbyde salg, første ibrugtagning eller brug af traktorer af grunde, der vedrører styreapparatet, hvis dette opfylder forskrifterne i bilag I.

Artikel 4

De ændringer, som er nødvendige for at tilpasse forskrifterne i bilag I til den tekniske udvikling, vedtages efter proceduren i artikel 20, stk. 3, i direktiv 2003/37/EF.

Artikel 5

Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsforskrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 6

Direktiv 75/321/EØF, som ændret ved de direktiver, der er nævnt i bilag II, del A, ophæves, uden at dette berører medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til de i bilag II, del B, angivne frister for gennemførelse i national ret og anvendelse af direktiverne.

Henvisninger til det ophævede direktiv gælder som henvisninger til nærværende direktiv og læses efter sammenligningstabellen i bilag III.

Artikel 7

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Det anvendes fra den 1. januar 2010.

Artikel 8

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 13. juli 2009.

På Europa-Parlamentets vegne	*På Rådets vegne*
H.-G. PÖTTERING	E. ERLANDSSON
Formand	*Formand*

BILAG I

1. DEFINITIONER

1.1. **Styreapparat**

»Styreapparat« er hele det anlæg, der tjener til at ændre traktorens kørselsretning.

Styreapparatet kan omfatte:

— betjeningsanordning

— styretransmission

— de styrende hjul

— eventuelt en særlig anordning til frembringelse af hjælpekraft.

1.1.1. *Betjeningsanordning*

»Betjeningsanordningen« er den del af styreapparatet, der umiddelbart betjenes af føreren for at styre traktoren.

1.1.2. *Styretransmission*

På traktoren er »styretransmissionen« den del af styreapparatet, der befinder sig mellem betjeningsanordningen og de styrende hjul, med undtagelse af de særlige anordninger, der er beskrevet i punkt 1.1.4. Transmissionen kan være mekanisk, hydraulisk, pneumatisk, elektrisk eller en kombination.

1.1.3. *Styrende hjul*

Ved »styrende hjul« forstås:

— de hjul, hvis løberetning i forhold til traktoren kan ændres direkte eller indirekte med det formål at ændre traktorens bevægelsesretning

— hjulene på leddelte traktorer

— de hjul på traktorer, med hvilke ændringer i kørselsretningen opnås ved at variere hastigheden af hjulene på samme aksel.

Medløbende hjul er ikke styrende hjul.

1.1.4. *Særlig anordning*

»Særlig anordning« er den del af styreapparatet, der frembringer hjælpekraft. Hjælpekraften kan frembringes mekanisk, hydraulisk, pneumatisk, elektrisk eller ved en kombination (f.eks. olietrykpumpe, luftkompressor, energireservoir etc.).

1.2. **Forskellige typer styreapparater**

1.2.1. Afhængigt af hvorledes den til retningsændringen af de styrende hjul nødvendige styrekraft frembringes, skelnes der mellem følgende typer styreapparater:

1.2.1.1. *Manuel styring*, hvor styrekraften udelukkende frembringes af førerens muskelkraft

1.2.1.2. *Partiel servostyring*, hvor styrekraften frembringes af førerens muskelkraft og af de i punkt 1.1.4 definerede særlige anordninger

Styreanordninger, hvor styrekraften under normale forhold frembringes udelukkende af de i punkt 1.1.4 definerede særlige anordninger, men som gør det muligt for førerens muskelkraft at styre traktoren i tilfælde af den særlige anordnings svigt, betragtes som partiel servostyring

1.2.1.3. *Fuld servostyring*, hvor styrekraften udelukkende frembringes af de i punkt 1.1.4 definerede særlige anordninger.

1.3. **Aktiveringskraft**

»Aktiveringskraft« er den kraft, føreren udøver på betjeningsanordningen for at styre traktoren.

2. BYGGE-, MONTAGE- OG KONTROLFORSKRIFTER

2.1. **Almindelige forskrifter**

2.1.1. Styreapparatet skal muliggøre en let og sikker styring af traktoren og skal overholde de særlige forskrifter, der er gengivet i nedenstående punkt 2.2.

2.2. **Særlige forskrifter**

2.2.1. *Betjeningsanordning*

2.2.1.1. Betjeningsanordningen skal tillade en bekvem betjening og give et godt greb; den skal være således konstrueret, at styringen kan varieres jævnt. Betjeningsanordningens bevægelsesretning skal entydigt stemme overens med den tilsigtede retningsændring for traktoren.

2.2.1.2. Aktiveringskraften på betjeningsanordningen må ved overgang fra ligeud-kørsel til det styreudslag, der er nødvendigt for at opnå en vendekreds med 12 m radius, ikke overstige 25 daN. For så vidt der forefindes anordning med partiel servostyring, som ikke er integreret i andre anordninger, må aktiveringskraften ved bortfald af hjælpekraften ikke overstige 60 daN.

2.2.1.3. Forskriften i punkt 2.2.1.2 kontrolleres ved, at traktoren på tør, plan og skridsikker kørebane fra ligeud-kørsel ved en hastighed af ti km/t styres ind i en spiral. Indtil betjeningsanordningen passerer det punkt, hvor traktoren styres ind i en cirkel med en venderadius på 12 m, måles aktiveringskraften på betjeningsanordningen. Tiden for manøvren (dvs. tiden fra begyndelsen af aktiveringen af betjeningsanordningen til målestillingen er nået) må normalt ikke overstige fem sekunder og ved svigt af den særlige anordning otte sekunder. Der skal udføres en drejning til højre og en til venstre.

Under afprøvningen skal traktoren være lastet til den teknisk tilladte totalvægt, idet fordelingen af vægten på akslerne og luftgummiringenes tryk skal svare til fabrikantens opgivelser.

2.2.2. *Styretransmission*

2.2.2.1. Styreapparaterne må ikke omfatte elektrisk eller rent pneumatisk transmission.

2.2.2.2. Transmissionerne skal være således konstrueret, at de kan modstå de under drift forekommende påvirkninger. De skal være let tilgængelige med henblik på vedligeholdelse og inspektion.

2.2.2.3. Når det drejer sig om ikke rent hydraulisk transmission, skal traktoren være styrbar, også når de hydrauliske eller pneumatiske dele af transmissionen svigter.

2.2.2.4. Styreapparater med rent hydraulisk transmission og med anvendelse af de i punkt 1.1.4 definerede særlige anordninger skal opfylde følgende betingelser:

2.2.2.4.1. En eller flere anordninger til begrænsning af trykket skal beskytte hele kredsløbet eller en del heraf mod overtryk.

2.2.2.4.2. Anordningerne til begrænsning af tryk skal være således indstillet, at et tryk T, der er lig med det af fabrikanten angivne maksimale arbejdstryk, ikke overskrides.

2.2.2.4.3. Trykledningerne skal være således dimensioneret, at de kan modstå fire gange trykket T (indstillingstryk for anordning til begrænsning af tryk) og skal være anbragt på beskyttede steder, således at risikoen for brud ved stød eller påkørsel reduceres til et minimum, og således at risikoen for brud forårsaget af friktion kan anses for ubetydelig.

2.2.3. *Styrende hjul*

2.2.3.1. Alle hjul kan være styrende hjul.

2.2.4. *Særlige anordninger*

2.2.4.1. De i punkt 1.1.4 nævnte særlige anordninger, som anvendes i de forskellige typer styreapparater, der er defineret i punkt 1.2.1.2 og 1.2.1.3, kan godkendes, hvis de opfylder følgende betingelser:

2.2.4.1.1. Hvis traktoren er udstyret med partiel servostyring, som defineret i punkt 1.2.1.2, skal traktoren kunne styres, også i tilfælde af, at disse særlige anordninger svigter, således som allerede anført i punkt. 2.2.1.2. Såfremt en partiel servostyring ikke har egen kraftkilde, skal den være udstyret med et energireservoir. Dette energireservoir kan erstattes med en automatisk anordning, der i forhold til de andre systemer, som er tilsluttet den fælles energikilde, prioriterer forsyningen af energi til styreapparatet. Såfremt der er en hydraulisk forbindelse mellem det hydrauliske styreapparat og den hydrauliske bremseanordning, og begge anordninger modtager energi fra samme kilde, må den nødvendige kraft til at aktivere styreapparatet i tilfælde af, at det ene af systemerne svigter, ikke overstige 40 daN, jf. dog bestemmelserne i Rådets direktiv 76/432/EØF af 6. april 1976 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om landbrugs- og skovbrugshjultraktorers bremsning [1]. Hvis den anvendte energi er trykluft, skal luftbeholderen være beskyttet af en spærreventil uden returstrøm.

Såfremt styrekraften under normale forhold frembringes udelukkende af de i punkt 1.1.4 definerede særlige anordninger, skal den partielle servostyring være udstyret med et visuelt eller akustisk signal, som afgiver signal i tilfælde af, at den særlige anordning svigter, og at dette medfører, at den nødvendige styrekraft overstiger 25 daN.

2.2.4.1.2. Når traktoren er udstyret med servostyreapparater som defineret i punkt 1.2.1.3, og disse har en rent hydraulisk transmission, skal det i tilfælde af, at den særlige anordning eller motoren svigter, være muligt ved hjælp af en særlig hjælpeanordning at udføre de i punkt 2.2.1.3 omtalte manøvrer. Den særlige hjælpeanordning kan være en beholder med trykluft. En oliepumpe eller en kompressor kan benyttes som særlig hjælpeanordning, hvis denne anordning igangsættes direkte af traktorens hjul, og hvis den ikke kan frakobles. I tilfælde af at den særlige anordning svigter, skal et visuelt eller akustisk signal angive denne svigten.

2.2.4.1.2.1. Hvis den særlige anordning er pneumatisk, skal den være udstyret med en beholder til trykluft beskyttet af en spærreventil uden returstrøm. Denne trykluftsbeholders kapacitet skal være beregnet således, at det er muligt at foretage mindst syv fuldstændige drejninger (fra stop til stop), inden trykket er faldet til halvdelen af arbejdstrykket; prøven skal udføres med de styrende hjul løftet.

[1] EFT L 122 af 8.5.1976, s. 1.

BILAG II

DEL A

Ophævet direktiv med ændringer

(jf. artikel 6)

Rådets direktiv 75/321/EØF (EFT L 147 af 9.6.1975, s. 24)	
Rådets direktiv 82/890/EØF (EFT L 378 af 31.12.1982, s. 45)	Kun for så vidt angår henvisningerne i artikel 1, stk. 1, til direktiv 75/321/EØF
Kommissionens direktiv 88/411/EØF (EFT L 200 af 26.7.1988, s. 30)	
Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 97/54/EF (EFT L 277 af 10.10.1997, s. 24)	Kun for så vidt angår henvisningerne i artikel 1, første led, til direktiv 75/321/EØF
Kommissionens direktiv 98/39/EF (EFT L 170 af 16.6.1998, s. 15)	

DEL B

Frister for gennemførelse i national ret og anvendelse

(jf. artikel 6)

Direktiv	Gennemførelsesfrist	Anvendelsesdato
75/321/EØF	22. november 1976	—
82/890/EØF	22. juni 1984	—
88/411/EØF	30. september 1988 ([1])	—
97/54/EF	22. september 1998	23. september 1998
98/39/EF	30. april 1999 ([2])	—

([1]) I overensstemmelse med artikel 2 i direktiv 88/411/EØF:
»1. Fra den 1. oktober 1988 kan medlemsstaterne ikke:
— nægte at meddele EØF-standardtypegodkendelse, at udstede det i artikel 10, stk. 1, sidste led, i direktiv 74/150/EØF omhandlede dokument, eller at meddele national godkendelse for en traktortype
— forbyde ibrugtagning af traktorer
såfremt styreapparatet til denne traktortype eller disse traktorer opfylder forskrifterne i nærværende direktiv.
2. Fra den 1. oktober 1989 kan medlemsstaterne:
— ikke længere udstede det i artikel 10, stk. 1, sidste led, i direktiv 74/150/EØF omhandlede dokument for en traktortype, hvis styreapparat ikke opfylder forskrifterne i nærværende direktiv
— nægte at meddele national godkendelse for en traktortype, hvis styreapparat ikke opfylder forskrifterne i nærværende direktiv.«

([2]) I overensstemmelse med artikel 2 i direktiv 98/39/EF:
»1. Fra den 1. maj 1999 kan medlemsstaterne ikke:
— nægte EF-typegodkendelse eller udstedelse af det dokument, der er omhandlet i artikel 10, stk. 1, tredje led, i direktiv 74/150/EØF, for en traktortype, eller nægte national typegodkendelse
— forbyde første ibrugtagning af en traktor
hvis køretøjerne opfylder forskrifterne i direktiv 75/321/EØF, som ændret ved nærværende direktiv.
2. Fra den 1. oktober 1999 kan medlemsstaterne:
— ikke længere udstede det dokument, der er omhandlet i artikel 10, stk. 1, tredje led, i direktiv 74/150/EØF, for en traktortype, hvis den ikke opfylder forskrifterne i direktiv 75/321/EØF, som ændret ved nærværende direktiv
— nægte national typegodkendelse af en traktortype, hvis den ikke opfylder forskrifterne i direktiv 75/321/EØF, som ændret ved nærværende direktiv.«

BILAG III

Sammenligningstabel

Direktiv 75/321/EØF	Direktiv 98/39/EF	Nærværende direktiv
Artikel 1		Artikel 1
	Artikel 2	Artikel 2
Artikel 3 og 4		Artikel 3 og 4
Artikel 5, stk. 1		—
Artikel 5, stk. 2		Artikel 5
—		Artikel 6
—		Artikel 7
Artikel 6		Artikel 8
Bilag		Bilag I
—		Bilag II
—		Bilag III